

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA

PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

NA ROK 2018

PRÓSZKÓW

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminy obowiązek podejmowania takich działań, które będą prowadziły do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, przeciwdziałania powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu, udzielanie pomocy osobom nadużywającym alkoholu oraz ich rodzinom. Ustawodawca wskazał gminom źródło pozyskania środków finansowych na realizację wskazanych zadań czyli dochód gminy pochodzący z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Oznacza to że środki pochodzące z tych opłat są ściśle powiązane z realizacją gminnego programu.

Skuteczna realizacja programu polega na współpracy wielu instytucji tj. szkoły, przedszkola, ośrodek kultury i sportu, komisja alkoholowa, zespół interdyscyplinarny, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające na terenie gminy.

Zgodnie z ustawą do zadań własnych gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności należy:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych jak i osób zagrożonych uzależnieniem,

2. Udzielanie rodzinom w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,

4. Wspomaganie działalności instytucji , stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Strategii przeciwdziałania uzależnieniom powinno opierać się na konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami .

Na szkody związane z nadużywaniem alkoholu narażony jest każdy mieszkaniec Gminy. Program określa strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu.

Nadużywanie spożywania alkoholu jest przyczyną konfliktów w rodzinach, często przyczyną rozpadu rodzin, rozwodów, przemocy domowej itd. Kwestie związane z przemocą w rodzinie reguluje ustawa o przeciwdziałaniu przemocy oraz rozporządzenie w sprawie procedury Niebieska Karta.

ROK	ILOŚĆ RODZIN U KTÓRYCH WSZCZĘTO PROCEDURĘ „ Niebieska karta”	ILOŚĆ DZIECI W RODZINIE
2011	8	8
2012	3	3
2013	10	20
2014	14	16
2015	14	14
2016	19	16
I-VI/2017	6	3

Ilość wszczętych procedur , Niebieska karta”- sprawozdawczość MOPS w Prószkowie

Osoby co do których istnieje prawdopodobieństwo że są sprawcami przemocy to bardzo często osoby które spożywają nadmiernie alkohol. Najczęściej dzieci w tych rodzinach (niewydolnych wychowawczo) są pozostawione same sobie, mają słabe wyniki w nauce, przejawiają agresywne zachowania. Rodzice nie są w stanie zagwarantować im prawidłowego rozwoju , stałej opieki oraz umożliwić różnego rodzaju formy spędzania czasu.

Poniższe tabele zawierają typy rodzin oraz główne problemy jakie występują w rodzinach korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej.

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2016r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	
	Ogółem	Liczba osób w rodzinach
RODZINY OGÓŁEM	155	306
rodziny wielodzietne	12	71
rodziny niepełne	11	39
rodziny emerytów i rencistów	81	116

Pozostałe	51	80
-----------	----	----

Powody przyznania pomocy w 2016r.

Powód trudnej sytuacji	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	22	31
potrzeba ochrony macierzyństwa	12	68
Bezrobocie	56	140
bezdomność	5	5
niepełnosprawność	57	118
długotrwała lub ciężka choroba	96	157
bezzradność w sprawach opiekuń.wychow.	7	24

Brak pracy, związane z tym ubóstwo, często bezradność opiekuńczo-wychowawcza, brak możliwości zagospodarowania dzieciom czasu wolnego może prowadzić do nieprawidłowości jakimi są uzależnienia.

CELE PROGRAMU

Celem programu jest zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych, ograniczenie rozmiarów już istniejących problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, wspomaganie rozwoju jednostki, promocję zdrowia, edukację, propagowanie postaw wolnych od uzależnień, poprawę jakości życia rodzin.

Cele programu realizowane będą poprzez:

- 1) wspieranie działań profilaktycznych prowadzonych w placówkach oświatowych,
- 2) utrwalanie postaw abstynenckich w środowisku dzieci i młodzieży w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu.
- 3) podejmowanie działań mających na celu zmianę zachowań i postaw społecznych mieszkańców w sytuacjach związanych ze spożywaniem napojów alkoholowych,
- 4) zmniejszanie negatywnych skutków zaniedbywania dzieci, zapobieganie powstawaniu problemów uzależnień i przemocy domowej,

- 5) inicjowanie działań profilaktycznych i prewencyjnych mających na celu ograniczenie spożycia alkoholu przez mieszkańców gminy,
- 6) zwiększenie poziomu świadomości prozdrowotnej mieszkańców gminy,
- 7) podnoszenie kwalifikacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wśród osób pracujących na rzecz środowiska lokalnego,

Osoby, instytucje, partnerzy odpowiedzialne za realizację to min.:

Realizatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szczególności inicjujące działania w zakresie profilaktyki. placówki oświatowe, osoby prowadzące zajęcia w świetlicach wiejskich, Ośrodek Kultury i Sportu, Zespół interdyscyplinarny, Punkt Konsultacji Psychologicznej, Policja. Sposoby realizacji zadań zawartych w programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Należy pamiętać o tym, że pomocy i dostarczenia specjalistycznej wiedzy na temat uzależnień wymagają nie tylko dzieci oraz młodzież ale także ich rodzice, osoby dorosłe. Pomagać to nie tylko minimalizować skutki alkoholizmu ale przede wszystkim zapobiegać czyli uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktowymi, podejmować działania polegające na kształtowaniu postaw osobowościowych , uczyć umiejętności mówienia „nie” wszelkim używkom.

Na podstawie programu wspierane będą działania umożliwiające dzieciom, młodzieży i ich rodzicom wzmocnienia więzi poprzez wspólne spędzanie czasu, udział w imprezach okolicznościowych, festynach rodzinnych, konkursach, zajęcia dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym, organizowanie wypoczynku w okresie ferii letnich i zimowych .

USTAWOWE ZADANIA GMINY DO REALIZACJI:

1.Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu w szczególności przez :

- 1) przekazywanie informacji na temat placówek, grup terapeutycznych ośrodków

lecniczych uzależnionym i ich rodzinom

- 2) udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej oraz ich rodzinom poprzez sfinansowanie dojazdu na zajęcia w klubie Anonimowego Alkoholika,
- 3) finansowanie, wspieranie i rozwijanie funkcjonującego Gminnego Punktu Konsultacyjnego celem szerokiej dostępności do profesjonalnej pomocy psychologicznej,
- 4) sfinansowanie dojazdów do zakładów lecznictwa odwykowego,
- 5) rozszerzanie działalności Gminnego Punktu Konsultacyjnego w Prószkowie o pomoc dla osób doznających przemocy oraz młodzieży eksperymentującej z alkoholem i narkotykami,
- 6) bieżąca współpraca z poradniami i ośrodkami leczenia odwykowego oraz Sądem Rodzinnym,
- 7) działania zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu, w tym kierowanie na leczenie odwykowe i finansowanie badań w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- 8) pomoc dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym oraz dotkniętych przemocą w rodzinie w ramach pracy punktu konsultacyjnego,
- 9) finansowanie opłat sądowych od postępowań wszczętych na wniosek komisji alkoholowej.

2.Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie przez:

- 1)przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym poprzez pomoc ofiarom przemocy domowej oraz współdziałanie z odpowiednimi instytucjami mogącymi zapewnić pomoc prawną, psychologiczną oraz materialną
- 2) edukacja publiczna poprzez zakup ulotek, broszur i poradników
- 3) tworzenie i koordynowanie lokalnego systemu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy,
- 4) pomoc dzieciom i rodzinom z problemem alkoholowym oraz przemocą w rodzinie poprzez:
 - a)wspomaganie działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznych , środowiskowych oraz wiejskich,

b) finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych oraz profilaktycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym lub przemocą w rodzinie,

c) finansowanie szkoleń, kursów dla osób realizujących gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz osób prowadzących zajęcia świetlicowe,

d) organizowanie narad, seminarium lub konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym lub przemocą w rodzinie,

e) organizowanie lub finansowanie zajęć, spotkań mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych i świadomości rodziców dzieci uczęszczających do świetlic opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznych, środowiskowych oraz wiejskich mających na celu podniesienie ich kompetencji wychowawczych,

5) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym w zakresie procedury „Niebieska Karta”,

6) tworzenie i finansowanie specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie w tym grupy wsparcia i grup terapeutycznych dla ofiar przemocy,

7) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest uświadomienie negatywnego wpływu na zdrowie człowieka alkoholu oraz innych używek,

8) organizowanie spotkań, pikników, festynów dla rodzin, dotyczących wychowywania dzieci bez przemocy, alkoholu, dopalaczy oraz innych używek,

9) organizowanie spotkań dla rodzin z pracownikami służby zdrowia, psychologami, dietetykami pedagogami oraz innymi profesjonalistami zajmującymi się problemami uzależnień,

10) umożliwienie poradnictwa prawno - socjalnego dla osób z problemem alkoholowym, rodzin i ofiar przemocy w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Prószkowie,

11) udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy poprzez organizowanie i finansowanie letniego i zimowego wypoczynku w programie którego uwzględniane są zajęcia obejmujące profilaktykę uzależnień oraz przeciwdziałanie agresji oraz zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego,

12) dofinansowanie dodatkowych zajęć organizowanych przez jednostki gminne i inne podmioty- sportowych, edukacyjnych i świetlicowych,

13) dofinansowanie dowozu dzieci i młodzieży uczestniczących w dodatkowych zajęciach (plastycznych, muzycznych, sportowych i innych) na konkursu, wycieczki, turnieje, festiwale.

3.Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomani, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie

pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych w szczególności przez :

- 1) promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież m.in. poprzez: dofinansowanie działań młodzieżowych klubów sportowych, kółek zainteresowań, dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, imprez sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych.
- 2) dofinansowanie wyjazdów, obozów, zgrupowań dla uczestników całorocznych zajęć pozalekcyjnych podczas których promujący jest aktywny i zdrowy styl życia wolny od uzależnień i przemocy,
- 3) wspieranie rozwoju oraz poprawy funkcjonowania bazy sportowo-rekreacyjnej np. boiska, sale gimnastyczne- zakup wyposażenia do prowadzenia zajęć sportowych,
- 4) organizowanie, dofinansowanie na terenie szkół i innych placówek programów profilaktycznych, spektakli, warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- 5) wspieranie placówek oświatowych w działaniach wpisanych w szkolny program profilaktyczny,
- 6) organizowanie, dofinansowanie spektakli teatralnych , muzycznych i widowisk artystycznych, których głównym tematem są uzależnienia i ochrona przed przemocą,
- 7) współudział w organizowaniu spotkań, imprez profilaktycznych w szczególności sposób eksponujących „ zdrowy styl życia", propagujących zagadnienia bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływań profilaktycznych,
- 8) włączanie się w organizowanie form spędzania wolnego czasu poprzez dofinansowanie wyjazdów, wycieczek, obozów, zgrupowań, kolonii, zielonych szkół na których realizowane są programy profilaktyczne, zajęcia i inne działania edukacyjne z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy.
- 9) dofinansowanie prowadzenia zajęć pozalekcyjnych prowadzonych dla dzieci i młodzieży min. przez parafie w ramach zagospodarowania czasu wolnego jako elementu oddziaływań profilaktycznych,
- 10) dofinansowanie do tworzenia i prowadzenia kółek zainteresowań jako zajęć pozalekcyjnych,
- 11) dofinansowanie organizacji letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży, jako

elementu oddziaływań profilaktycznych,

12) zakup materiałów edukacyjnych (kaset, książek, ulotek, broszurek, plakatów i innych) w ramach podejmowanych działań profilaktycznych związanych z promocją zdrowia, przeciwdziałania uzależnieniom, przemocą, oraz bezpieczeństwem.

13) doposażenie świetlic, salek parafialnych w niezbędny sprzęt do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych jako elementu oddziaływań profilaktycznych,

14) prenumerata fachowych czasopism,

15) udział w profilaktycznych kampaniach ogólnokrajowych,

16) włączanie się w organizowanie form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży poprzez dofinansowanie działalności świetlic wiejskich,

17) dotacje dla Policji na realizację zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych /element działań związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców/,

18) wspieranie organizowanych przez jednostki gminne i inne podmioty różnorodnych form pobytu dzieci i młodzieży w kółkach zainteresowań, zajęć sportowych, konkursów (plastycznych, artystycznych, literackich o tematyce profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania agresji, zachęcanie do udziału w tych konkursach, zakup nagród dla uczestników i zwycięzców

19) dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

20) organizowanie i wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych, przeglądów, wydarzeń o charakterze prozdrowotnym, rekreacyjno-sportowym,

21) podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych przez :

- 1) doposażenie instytucji realizujących zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w materiały niezbędne do realizacji zadań, pokrywanie kosztów udziału w wykładach, szkoleniach, konferencjach, sympozjach, których tematem jest problematyka uzależnień, ochrona przed przemocą i wykluczeniem społecznym,

- 2) bieżące zakupy niezbędne do funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) upowszechnianie, wspieranie oraz dofinansowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego np. podwieczorków, Dnia Dziecka, Mikołaja, Wigilii i innych imprez i spotkań,
- 4) wspomaganie działalności promującej spędzanie czasu wolnego od uzależnień i przemocy dla instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych i Rad Sołeckich,
- 5) wspomaganie stowarzyszeń, organizacji pozarządowych, organizacji pożytku publicznego działających na rzecz promocji zdrowego stylu życia przeciwdziałania uzależnieniom i agresji w gminie Prószków,
- 6) włączanie się w akcje na rzecz promocji zdrowego stylu życia, prowadzone przez szkoły, Ośrodek Kultury i Sportu, organizacje pozarządowe i organizacje pożytku publicznego, Rady Sołeckie działające na terenie gminy Prószków,
- 7) podejmowanie innych działań profilaktycznych wynikających z bieżącej analizy sytuacji.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez:

- 1) występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 2) prowadzenie systematycznych działań kontrolnych i interwencyjnych przez członków gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w punktach sprzedaży alkoholu w zakresie posiadania aktualnych zezwoleń i opłat na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 3) ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu poniżej 18 roku życia poprzez kontrolowanie punktów sprzedaży alkoholu,
- 4) podejmowanie działań interwencyjnych wobec podmiotów prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych, a w szczególności reklamę skierowaną do młodzieży,
- 5) opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,

- 6) dostarczanie właścicielom punktów sprzedaży alkoholu wraz z wydawanym zezwoleniem kompletu przepisów dotyczących zasad związanych z obrotem alkoholu np. w formie ulotek.
- 7) Podejmowanie działań interwencyjnych wobec prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych
- 8) Podejmowanie działań interwencyjnych wobec przypadków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nietrzeźwym, nieletnim.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez:

- 1) monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych uzależnieniem,
- 2) nieodpłatną pomoc psychologiczną w punkcie konsultacji psychologicznej w Prószkowie,
- 3) nieodpłatna pomoc prawną,
- 4) podejmowanie działań w zakresie wspierania zatrudnienia socjalnego,
- 5) udzielanie pomocy w usamodzielnianiu osób uzależnionych poprzez edukację zawodową i społeczną,
- 6) pomoc społeczna na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.

Przewidywanymi efektami realizacji programu powinno być podniesienie świadomości mieszkańców Gminy wobec skutków nadużywania napoi alkoholowych, zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem spożycia napoi alkoholowych, udzielanie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom a także zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach wynikających z uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W PRÓSZKOWIE.

Za jedno posiedzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala się wynagrodzenie dla członków na rok 2018 w wysokości:

- przewodniczący komisji – 250,00 zł.
- członek komisji – 201,00 zł.

FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

2. Powyższe środki gromadzone są w budżecie Gminy **w dziale 851 - ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.**